

for fuldbyrdet Forbrydelse, hvad der efter Rettens Opfattelse kun kan være Forsøg, have erklæret et Forhold for Gerningsmandsforhold, der efter Rettens Mening kun kan være Meddelagtighed, have kaldt for Tyveri, hvad der efter Rettens Mening kun kan være ulovlig Omgang med Hittegods o. s. fr.

Som Eksempel paa Tilfælde, i hvilke der kan blive Anvendelse for den i Paragrafens sidste Punktum indeholdte Regel kan nævnes, at Nævningerne svare Ja til et Spørgsmaal om Røveri, medens Retten kun anser Forholdet for at være grovt Tyveri, men for at kunne dømme derfor maa have særlig Nævneerklæring for, at der er tilstrækkeligt Bevis for det Moment (f. Eks. Indbrud), der skal gøre Tyveriet til et grovt. Paa samme Maade stiller Forholdet sig i Virkeligheden ogsaa, hvor Nævningerne have erklæret Tiltalte skyldig i forsætligt Drab, medens Retten mener, at der kun bør være Tale om Straf for uagtsomt Drab, idet dettes Betingelser ikke behøve at være givne med Erklæringen: Fortsætteligt Drab.

Det kunde i øvrigt ved første Øjekast se ud, som om de i denne Paragraf omhandlede Tilfælde ganske simpelt kunde undgaa ved, at Retten afværgede, at der stilles Spørgsmaal, hvis Besvarelse i en for Tiltalte ugunstig Retning Retten dog bag efter vil underkende. Grunden til, at saadanne Spørgsmaal stilles, kan imidlertid være den, at der ikke mellem Rettens Dommere har været den Enighed, som § 241, 2det Stykke, kræver som Betingelse for, at en Frifindelsesdom kan afsiges uden Nævningekendelse. Overhovedet bør en Frifindelse ikke gives allerede paa dette Trin, uden hvor Spørgsmaalet antages at stille sig aldeles utvivlsomt — derfor ogsaa Fordringen om Enstemmighed —; ellers ligger den Mulighed nær, at Sagen vil blive paaanket til Højesteret, og at denne kan have en afvigende Opfattelse af det retlige Spørgsmaal, hvorefter en Nævningekendelse dog blev nødvendig, hvilket saa, hvis Landsretten havde frifundet uden først at lade Sagen gaa til Nævningekendelse, vilde nødvendiggøre en ny Domsforhandling. Hensynet til Muligheden af Anke vil paa tilsvarende Maade kunne foranledige, at der stilles Spørgsmaal principalt om en større og subsidiært om en mindre Forbrydelse, uagtet Landsretten forud er paa det rene med, at den for sit Vedkommende kun vil dømme for den mindre. Endelig vil det ogsaa kunde hælde, at Faktum ved Bevisførelsen har antaget en anden Skikkelse,

end det havde i Anklageskriftet, og at det derfor først er ved at tænke nærmere over Bevisførelsens Resultater, at Retten kommer til den Opfattelse, der leder den til at anvende den heromhandlede Paragraf.

Kapitel XXIV.

Særlige Bestemmelser om Domsforhandling uden Nævninger.

Kapitlet svarer i det hele ganske til det tidligere Forslags 4de Afsnit, Kap. V. Skyldspørgsmaal og Strafudmaalingsspørgsmaal holdes under Afstemningen adskilte ligesom i Nævningesager. De Dommere, der ikke anse Tiltaltes Skyld bevist, men blive overstemte, ville altsaa have at votere subsidiært ved Strafudmaalingen. Men Hensyn til særskilt Afstemning om Strafforhøjelses- eller Strafnedsættelsesgrunde jfr. § 300 in fine. Reglen i § 301 om Domsgrundenes Affattelse er begrundet paa, at Bevisførelsen ikke vil kunne gaa om igen for Højesteret; det tiltrænger derfor udtrykkelig Konstatering, hvad der af Landsretten anses for bevist og som saadant maa lægges til Grund for Højesterets Afgørelse.

Femte Afsnit.

Tiltale og Domsforhandling ved Underret.

Indholdet af dette Afsnit, der praktisk set er af ganske særlig Vigtighed, da et overvejende Antal Sager uden Tvivl vil blive behandlet i Henhold til det, er i det hele stemmende med Indholdet af det tidligere Forslags 5te Afsnit med de Afvigelser, der følge af Forandringerne i de forudgaaende Kapitler, hvortil der i nærværende Afsnit henvises.

Dog er der paa to Punkter direkte indføjede noget i Forhold til det tidligere Forslag nyt i dette Afsnit.

Dels er der nemlig i § 302 givet Anvisning paa en summarisk Behandling af almindelige Underretssager, hvori der foreligger Tilstaaelse, dels er der i § 309 for Politisagers Vedkommende optaget det andet Steds og navnlig i Norge praktiserede Forelægs-Institut.